

komme udenom dette, da det er vanskeligt at komme ind paa Undtagelsesbestemmelser.

Der er talt om et andet Fag, nemlig Bager- og Konditorfaget. Da Afstemningen foretoges i disse to Fag, var der 171 Ja og 143 Nej, men jeg tror sikkert, at man blandt de 171 Ja ikke fandt en eneste Konditor, det var udelukkende Bagere, og hvad der gælder Cigar- og Tobakshandlere, at de have den væsentligste Forretning i den Tid, andre have Frihed, gælder i en endnu større Grad om Konditorerne. Enhver, som kender lidt til københavnske Forhold, vil erkende, at en Konditors Forhold. Forretning er efter Kl. 8 Aften. Indbefatter man ogsaa dem under disse Bestemmelser, tror jeg, man gør dette Fag en kolossal Skade. Det vil betyde Ruin for Masser af dem. Saa er der ogsaa det, at hvis en Konditor skal levere Kager paa Bestilling til Selskaber hist og her, vil det være umuligt for ham at lukke, før samtlige disse Ordre ere fyldestgjorte, og hvis man saa vilde sige, at man kunde undtage fra Forbudet mod Udlevering de Ordre, der ere gjorte inden Kl. 8, vil det give Anledning til et Misbrug og en Omgaaen af Loven, som man helst maa være fri for. Der kan ogsaa være mange Hjem, hvor man om Aftenen paa et lidt senere Tidspunkt ønsker leveret, enten det nu er en Portion Is eller en større Kage osv. Ved et Forbud her afskærer man, lad mig sige, den almindelige Befolkning fra at kunne tilfredsstille et rimeligt Krav. Jeg tror derfor, man skal være varsom med de Forbud, man her opstiller. Det samme gælder med Hensyn til at tage Fredag Aften med. Det ærede Medlem for Roskilde mente, at det vilde være korrekt ogsaa at tage den med. Jeg tror, den højtærede Minister har Ret i sin Opfattelse af, at Fredagen skal være undtagen saavel som Lørdagen. Dette mener jeg væsentligst af Hensyn til de smaa i Samfundet, thi det ved enhver, at Arbejderne saa godt som overalt, saavel i Proviensbyerne som i København, faa deres Løn udbetalt Fredag Aften, og det vil da være rimeligt af Grunde, jeg ikke skal komme nærmere ind paa, at de faa Adgang til at gøre Indkøb Fredag Aften og ikke skulle være nødte til at vente til om

Lørdagen. Jeg vil sige, at hvis det Fredag Aften kun tillades dem at købe indtil Kl. 8 Aften, vil det knibe for mange at faa gjort Indkøb. Det er specielt af Hensyn til dem, jeg ønsker Fredag Aften indbefattet.

Jeg kan altsaa med Tilfredshed gaa med til at arbejde for dette Forslag. Jeg vilde kun ønske, at det kunde blive bygget saaledes, at det ikke kom til at skade nogen som helst forretningsdrivende i hans Virksomhed, hvad jeg er tilbøjelig til at tro, at det paa den Basis, det er bygget, vil gøre for en bestemt Næringsvej her i København, nemlig Cigarhandlerne. Og skal Lovforslaget laves om for Bagere og Konditorer, tror jeg, man vil komme til at straffe en temmelig stor Klasse Medborgere, hvad man efter min Formening ikke har Lov til at gøre.

Rørdam: Ogsaa jeg hilser Fremkomsten af dette Lovforslag med Tilfredshed. Den Tanke, der er nedlagt i det, er et Led i de internationale Bestræbelser, der finde Sted i alle civiliserede Lande, for at værne og beskytte den arbejdende og tjnende Stand. Vi have herhjemme en udmærket Lov i Loven om Arbejde i Fabrikker og dermed ligestillede Virksomheder, som gaar ud paa at beskytte det arbejdende Personale i Fabrikkerne. Loven gaar ikke alene ud paa at indskrænke Arbejdstiden for Børn og unge Mennesker, men træffer ogsaa forskellige sanitære Forholdsregler med Hensyn til Fabrikkers Indretning osv. Lovforslaget her gaar ikke nær saa vidt, det gaar kun ud paa at indskrænke Arbejdet for Personalet ved, at der paabydes en bestemt Lukketid om Aftenen. Der havde maaske været Anledning til, naar man vil lovgive paa dette Omraade, at gaa betydelig videre og træffe forskellige andre Foranstaltninger til Værn for det arbejdende Personale og ogsaa, om jeg saa maa sige, til Værn for Samfundet i det hele. Der er neppe Tvivl om, at adskillige Forretninger ere af en saadan Art, at de kunde trænge til et meget grundigt og indgaaende sanitært Eftersyn, ikke alene af Hensyn til Personalet, der arbejder der, men ogsaa af Hensyn til Samfundet i det hele. Saa vidt har man nu ikke villet gaa. Man har indskrænket sig til den ene Side af Sagen,